

Lausunto

30.10.
ad 11.11.2003
Lauri

Dnro 174/03/2003
29.10.2003

Oikeusministeriö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntöne 31.7.2003

ARVIOMUISTIO ASUNTO-OSAKEYHTIÖLAIN MUUTOSTARPEISTA

Oikeusministeriö on 31.7.2003 päivätyllä lausuntopyynnöllä pyytänyt Energiamarkkinavirastolta lausuntoa arviomuistiosta jossa käsitellään asunto-osakeyhtiölain muutostarpeita. Energiamarkkinavirasto esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa:

Energiamarkkinaviraston näkökulma

Energiamarkkinavirasto valvoo, että sähkö- ja maakaasumarkkinoilla toimivat yritykset noudattavat toiminnassaan sähkö- ja maakaasumarkkinalain asettamia vaatimuksia. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa edellytykset tehokkaasti toimiville sähkö- ja maakaasumarkkinoille mm. turvaamalla terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun edellytykset sähkön tuotannossa ja myynnissä sekä maakaasun myynnissä ja varastoinnissa. Terve ja taloudellinen kilpailu edellyttää mm. sähkömarkkinoilla sitä, että sähkönkäyttäjillä on mahdollisimman pitkälle mahdollisuus kilpailuttaa sähköenergiansa ja valita sähköntoimittajansa. Sähkömarkkinalain keskeisenä lähtökohtana ovat periaatteet, joiden tarkoitus on turvata sähkönkäyttäjälle pääsy sähköverkkoihin tasapuolisin ehdoin sekä turvata sähkönkäyttäjälle valinnanvapaus hankkia sähkönsä haluamaltaan toimittajalta. Suomen maakaasumarkkinoita ei vielä tällä hetkellä ole kokonaisuudessaan avattu kilpailulle, joten lausunnossa käsitellään arviomuistiota ainoastaan sähköenergian kilpailuttamisen näkökulmasta.

Sähkön kilpailuttaminen

Ennen sähkömarkkinalain 1.9.1998 voimaan tullutta muutosta sähkön pienkäyttäjillä ei käytännössä ollut taloudellisesti kannattavaa kilpailuttaa sähköenergian hankintaansa, sillä se edellytti kalliin, sähkön kulutusta tunneittain rekisteröivän mittarin hankkimista. Lainmuutoksen yhteydessä annettiin säännökset tyyppikuormituskäyräjärjestelmästä, jonka johdosta kilpailuttamismahdollisuus laajeni koskemaan enintään 3 x 63 A pääsuulakekoon ja 45 kW:n tehotarpeen sähkönkäyttäjiä. Edelleen sähkömarkkinalain 1.9.2003 voimaan tulleella muutoksella laajennettiin sähkön kilpailuttamismahdollisuus koskemaan myös kiinteistöverkkoja siten, että

Vastauksessa pyydetään viittaamaan päivä määrään ja numeroon

mainitun lain 6 a lukuun sisällytetyt sähkömarkkinoiden sopimuksia koskevat säännökset ulotettiin koskemaan kiinteistöverkon kautta tapahtuvaa sähkön myyntiä ja hankintaa. Säännökset ovat pakottavia kuluttajan hyväksi. Lainmuutos turvaa sähkönkäyttäjän oikeuden olla liittymättä sähkön yhteishankintaan sekä irrottautua yhteishankinnasta korvaamalla siitä kiinteistönhaltijalle aiheutuvat mittauslaitteistojen muutostöistä syntyvät kustannukset. Lainmuutoksen tarkoituksena ei ole kuitenkaan ollut estää vapaaehtoiselta pohjalta syntyviä sähkön yhteishankintoja asunto-osakeyhtiössä eikä lailla ole rajoitettu ottamasta esimerkiksi vuokrasopimukseen ehtoa, jossa vuokralainen sitoutuu ostamasta sähkönsä vuokranantajalta tai tämän määräämältä, mikäli kysymyksessä on muu sähkönkäyttäjä kuin kuluttaja tai sopimus kuluttajan kanssa syntyy vapaaehtoisesti.

Vastikerahoitteinen asumispalveluiden yhteishankinta

Energiamarkkinavirasto katsoo, ettei sillä ole sinänsä syytä vastustaa mahdollista asunto-osakeyhtiön toimialan laajentamista koskemaan asumiseen liittyvien palvelujen tarjoamista ja siten esimerkiksi sähkön yhteishankintaa niin kauan kun sähkömarkkinallain tavoitteiden toteutuminen ei vaarannu. Oleellista on se, että yksittäisellä osakkaalla on mahdollisesta lainmuutoksesta huolimatta tosiasiallinen valinnanvapaus liittyä tai olla liittymättä tällaiseen yhteishankintaan ja myös myöhemmin halutessaan mahdollisuus irrottautua yhteishankinnan piiristä korvaamalla mittausmuutoksista asunto-osakeyhtiölle aiheutuvat kustannukset ja irrottautumisesta muutoin aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset. Yhteishankintaan siirtymisestä aiheutuvat kulut tulee puolestaan jakaa vain yhteishankintaan siirtymistä haluavien osakkaiden kesken.

Huomattakoon, että sähkön yhteishankinta on käytännössä mahdollista toteuttaa myös muilla, menettelyllisesti suhteellisen kevyillä keinoilla, kuten ns. ostoyhteenliittymänä. Tällöin yhteishankintaan osallistuvat sähkönkäyttäjät valtuuttavat esimerkiksi asunto-osakeyhtiön irtisanomaan vanhat sähkösopimuksensa puolestaan ja solmimaan uuden sopimuksen, jolloin kukin sähkönkäyttäjä säilyy omana mittauskohteenaan ja sähkösopimus edelleen sähköyhtiön ja yksittäisen sähkönkäyttäjän välisenä.

Johtaja

Asta Sihvonen-Punkka

Lakimies

Johanna Pakkala